

Bűnmegelőzési hírlevél

2021. február

Az internet veszélyei!

BIZTONSÁGOS INTERNET NAP

Magyarországon is megrendezésre kerül 2021. február 9-én a „Biztonságos Internet Nap- Safer Internet Day”, mely az EU valamennyi országában zajlik. Az a célja, hogy az internetet rendszeresen használók információt kapjanak annak veszélyeiről. A www.saferinternet.hu honlapon számos hasznos információt találhatnak a gyerekek, a szülők és a pedagógusok egyaránt, melyek segítenek az internet világában eligazodni.

Biztonságos

Internet Nap

2021. Február 9

Együtt egy jobb internetért

www.saferinternet.hu

Mire figyeljünk az internetes vásárlás során?

Az internetes vásárlás gyors, korszerű és kényelmes. Bizonyos alkalmazásokon és internetes oldalakon keresztül még azt is könnyen megtudhatjuk, hogy adott terméket hol értékesítik a legolcsóbban. Tapasztalhatjuk, hogy egyes kereskedelmi helyek forgalomba-hozatali árai között jelentős a különbség. Ráadásul a rendkívüli intézkedéseknek köszönhetően sok helyen a kiszállítás ingyenes.

- Online vásárlás esetén ha lehet, válassza a személyes átvételi módot!
- Ellenőrizze az eladót, a visszajelzések, közzétett adatok alapján!
- Ha lehet, válasszon a fizetés során pénzforgalmi szolgáltatót (pl.PayPal)!
- Ellenőrizze, hogy a fizetésre használt oldal valódi banki oldal, rendelkezik-e tanúsítvánnyal!
- Bankkártya adatait csak a bank online fizetésre létrehozott oldalán adja meg!
- A kereskedő oldalán, vagy e-mailben SOHA ne adja meg bankkártya adatait!

- Magánszemélytől fokozott óvatossággal és banki előreutalást mellőzve vásároljon. Kizárólag a termék átvételét és ellenőrzését követően fizesse ki a vételárat.
- Jármű vásárlása esetén az alapvető biztonsági szabályok betartása mellett, csak olyan magánszemélytől vásároljon, aki vállalja, hogy adás-vétel előtt a járművet szervizben átvizsgálják speciális műszerekkel. Igérni mindent lehet, hiszen laikus szem úgysem látja a korábbi sérüléseket, rejtett hibákat.
- Telefonos, vagy bankkártyás fizetés esetén a plasztikkártyát, vagy okos telefont ne adjuk ki kezünkből.
- A nyilvános wifi-jellel bíró helyen ne vásároljon, így ugyanis adatai könnyen hozzáférhetővé válhatnak! Internetes kávézóknak, munkahelyen, egyéb nyilvános helyeken ügyeljen arra, hogy kilépett e az alkalmazásból, és törölte e a gép a személyes adatait! Ezt akár az internetes böngésző „előzmények törlése” menüponttal gyorsítottan megteheti!
- Soha ne vásároljon ismeretlen helyen (külföldi szerveren) működtetett webshop-ból. A jogi garancia csak így érvényesíthető (pl. EU-s, vagy amerikai terület).
- Sehol, semmilyen körülmények között ne mentse le jelszavát! Ne mentse a gép a bankkártya adatokat!
- Állítson be vásárlási limitet a bankkártyához! Így nem érhet tetemes kár minket, még óvatlanság esetén sem. Vagy vásároljon PayPal-on keresztül. Biztonságosabb!
- Ha egy hirdetés hiányos, főbb paraméterek kiírását mellőzik, vagy magánszemély esetén a termékről maximum 1 fotó áll rendelkezésre, álljon el a vásárlástól!
- Mobilbank applikáción keresztül bonyolított tranzakciók esetén, ügyeljen a többlépcsős azonosításra (sms-ben kapott kód szükséges a tranzakció véglegesítéséhez) és a biometrikus (ujjnyomos) azonosításra.
- A bankkártyán szereplő adatok birtokában könnyen lehet vásárolni, ezért elvesztés esetén azonnal tegyen bejelentést a legközelebbi rendőrkapitányságon, s tiltsuk le a fiókunkon keresztül a bankkártyát, így a kellemetlen tranzakciót megelőzhetjük.
- Az okostelefon nagyon sok információt tartalmaz (személyes információk, képek, levelezések, jelszavak) ezért telefon elvesztése, értékesítése esetén a myaccount (saját account), vagy iCloud felületen, Google Device Manager felületen keresztül törölje a telefonon mentett adatokat (telefon távoli törlése opcióval) valamint ezen a felületen keresztül meg is tudjuk csörgetni, vagy keresni a készüléket neten keresztül. Értékesítés esetén állítsa vissza a gyári beállításokat, valamint a google-fiókon keresztül távolítsa el a csatlakozó partnerek között listájából az elvesztett/eladott készüléket. Ellenőrizze a készülék fotó almappját és a myphotos.com oldalt (saját azonosítóval) is.
- Apró, de fontos trükk a telefon adattárának teljes törlése céljából: miután a gyári beállításokat visszaállította, bár nem láthatóak a mappák, azok könnyen újra előhívhatók. Ezért a teljes törlés érdekében, a gyári beállításokat követően, állítsa be a telefont egy semleges helyszín elé, és indítsa el a kamerafelvételt. Ha megtelt a telefon memóriája, újra válassza ki a gyári beállítások visszaállítása funkciót.

- Óvatosan az automatákkal! Egy feltűnő vagy kisebb sérülés, érdekes változtatások már figyelemfelkeltők lehetnek, és gyanakvásra inthetnek. Ha a bankautomata nem adja vissza a kártyát, értesítse az automatán feltüntetett telefonszámokon (vagy telefonszámon) az ügyfélszolgálatot.
- A telefonra telepített alkalmazások (így a mobilbank is) védhetőek külön azonosítóval (applock).
- Ne legyen impulzusvásárló! A közösségi oldalak algoritmusa biztos megérinti a vásárlót. De biztos szüksége van a termékre? A reklámok többsége a böngészési adatokra támaszkodik!

Megyénkben új netes csalás jelent meg, amely az internetes vásárlások eladóit fenyegeti leginkább. A hirdetőt azzal keresik meg, hogy már megvásárolták az általa eladásra kínált terméket, elutalták a vételárat és a mellékelt linkre kattintva adja meg a bankkártya adatait, nevét, és a CVV kódot és ezt követően kerül a számlájára a vételár.

- SOHA NINCS szükség a bankkártyánk adataihoz ahhoz, hogy megkapjuk az általunk meghirdetett termék vételárát.

Néhány gyakori probléma, melyekkel a gyerekek, fiatalok szembesülhetnek:

1. Az internetes zaklatás (cyberbullying)

Internetes zaklatásról beszélünk, amikor valaki az internetet vagy mobil eszközöket arra használja, hogy szándékosan bántson másokat. Ez egy olyan személyes indíttatású viselkedési forma, ahol a leggyakrabban 10-16 éves elkövető vagy elkövetők hosszabb ideig, visszatérően, rendszeresen „kínozza” hasonló korú áldozatát. A legnagyobb probléma az, hogy míg az iskolai zaklatás a tanítás végén befejeződik, addig az interneten történő folytatódik az áldozat otthonában is. Úgy érzi, hogy nem lehet elmenekülni

előle. Nagyobb nyilvánosság előtt zajlik, több a tanú, aki ha nem tesz ellene semmit, látszólagos egyetértést mutat. Az internetes zaklatás a gyerekek beszámolóí szerint komoly problémává nőtte ki magát világszerte. Erre mutatnak rá, az időnként tragikus végkimenetelű esetek a világ minden részéről, ahol a fiatalok nem találják önerőből a kiutat és nem mernek segítséget kérni. A felnőttek nem mindig érzik át a helyzet súlyosságát. Az áldozat gyakran ismeri zaklatóját, de mégsem mer ellene lépni. Arra is van példa, hogy a zaklató az anonimitás álarca mögé bújlik, akár álnévvel, ami még ijesztőbb és kétségbe ejtőbb áldozata számára.

Több viselkedési mód, internetes divat és „jelenség” (például erotikus képek küldözgetése az ún. sexting, online játékok, chat programok és oldalak, közösségi oldalak használata) elősegítheti, hogy internetes zaklatás vagy más, a sérelmünkre elkövetett, erkölcsi vagy anyagi kárral járó cselekmény áldozatává váljunk. (pl. személyes adattal való egyéb visszaélések, „adathalászat”, csalások, szeméremsértés, rágalmazás, becsületsértés).

Fontos, hogy ilyen esetben felnőtt segítségét kérje a gyermek áldozat. Segítséget lehet kérni a www.kek-vonal.hu weboldalon a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítványtól, és bejelentést lehet tenni a <http://nmhh.hu/internethotline/> weboldalon a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóságnál. Ők intézkednek, hogy a bejelentett káros tartalom eltávolításra kerüljön.

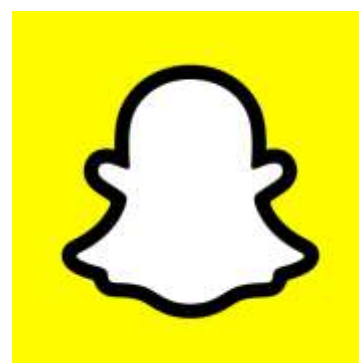
2. Közösségi oldalak

A közösségi oldalak népszerűségének fő oka, hogy könnyen lehet kapcsolatokat létesíteni, kommunikálni ismerősökkel, és ismerkedni ismeretlenekkel. Ehhez szükség van arra, hogy a regisztráló adatokat osszon meg magáról. Aki ismerőbb és minél „pozitívabb” képet kialakítani magáról. Sokan elkövetnek hibát, hogy túl sok magukból, és így válnak nevelésnek mutatnak, az igyekszik minél feltűnőbbé válni a különböző oldalakon, vagy posztolják őket a különböző oldalakon, tív kommentekkel. Ekkor viszont már hiába magyarázkodnak. Ráadásul ezek nem csak a figyelmetlen „áldozat” életét, de a családját is megkeseríthetik.

3. Chat

Minden korosztály körében divatos kommunikációs csatornát adnak az internetes beszélgető programok. Ezeknek is megvan a veszélye. Megeshet, hogy évek óta chatelünk valakivel és úgy érezzük, nagyon jól ismerjük, és az illetőről kiderül, hogy nem az, akinek kiadja magát, vagy bizonyos dolgokban folyamatosan hazudik. Vannak olyan felnőttek, akik kimondottan gyerekekkel, fiatalokkal akarnak chatelni, mert hátsó szándékaik vannak. Erről nem szabad megfeledkezni!

4. Erotikus képek küldözgetése (sexting)

A tizenévesek körében egyre gyakoribb, és egyre fiatalabb korban megjelenő „divatos” viselkedés a sexting, vagyis a saját magukról, önmaguk vagy (belegyezésükkel) ismerősök által készített, erotikus képek és videók interneten keresztül történő küldözgetése. Ezeknek a felvételeknek a sorsa, útja, hogy később kikhez jut el, már nem rajtuk múlik. A saját magánszférájukat teljesen megnyitják egy ismeretlen, vagy alig ismert személy előtt. Felelőtlenségük következtében nagy a veszélye annak, hogy felkerülnek általuk nem kívánt oldalakra, vagy elindul a teljes lejáratásuk a képek nyilvánosságra hozásával, esetleges módosításával, terjesztésével. A könnyen kitárulkozó fiataloktól könnyedén juthatnak felvételekhez a magukat velük egykorúnak kiadó, anonimitást kihasználó pedofilok is.

5. Online játékok

Az online játékok, ahol ismeretlen emberekkel játszhatnak együtt a résztvevők, nagyszerű kikapcsolódást ígérnek. Könnyen előfordulhat, hogy egyesek annyira beleélik magukat egy játékba, hogy úgy érzik, bármit megtennének azért, hogy nyerjenek, vagy eljussanak a következő szintre. Fontos az időkorlátok felállítása és betartása! A regisztrációnál elég becenevet, nicknevet használni. Nem szükséges személyes információkat megosztani! De az álnév mögé bújva sem szölogathat be másoknak senki. Úgy kell kommunikálni, ahogy személyesen tennék!

TIPPEK A BIZTONSÁGOSABB INTERNETEZÉSRE:

Mindenekelőtt nem szabad megfeledkezni arról, hogy a **JOGSZABÁLYOK UGYANÚGY ÉRVÉNYESEK AZ INTERNETEN, MINT A VALÓS ÉLETBEN**. Az anonimitás árca mögé bújva elkövetett cselekedetekért ugyanúgy felelni kell!

1. Ha úgy gondolod, hogy törvénybe ütköző vagy ártalmas tartalmat találtál az interneten, ha bármi gyanút kelt benned, ha az internetre feltöltött fényképet, videót az engedélyed nélkül valaki máshol megjelenteti és ez téged rosszul érint, tehetetlennek érzed magad, haladéktalanul mondd el a szüleidnek, tanárodnak, vagy írd róla a Kék Vonalnak (www.kek-vonal.hu/emil)!
2. Ha úgy gondolod, hogy zaklatásnak vagy kitéve, ments le minden bizonyítékot. **Tiltsd le** a zaklatót, vagy töröld ki a kapcsolati listádról. Próbáld meg nem válaszolni vagy visszavágni! **Jelentsd!** (szülőnek, felnőttnek, Kék Vonalnak).
3. **Ne** vegyél részt egy másik személy képeinek, üzenetének, sértegetésének továbbításában! Azt gondolhatod, hogy ez csak egy vicc, de még bűncselekményt is elkövethetsz ezzel. Nézegetni és továbbítani az ilyen fajta dolgokat, annyit jelent, hogy hozzájárulsz egy internetes zaklatáshoz. Félreállni és hagyni, hogy csak megtörténjen, ugyanolyan rossz. **Jelentsd**, ha ilyet tapasztalsz!
4. Ha chatportálokon „ismerőseid” között ismeretlent találsz, vagy ha már számodra kellemetlen vagy zavaró a kapcsolat, **blokkold le, töröld le!**
5. Az online barátokkal jobb, ha csak az interneten tartod a kapcsolatot. **Ne** találkozz idegenekkel, főleg ne a barátod/barátnőd, szüleid tudta nélkül, vagy elhagyatott helyen!
6. Néhányan valótlanságokat állítanak magukról a neten. Ha szeretsz online chatelni, legjobb, ha csak ismerőseiddel teszed.
7. Ha webkamerát használsz **ne felejtse el**, hogy olyanok is láthatnak téged, akiket igazából nem ismeresz. Webkamerával készített képeidet feltölthetik és másolhatják is az interneten, ezért a legjobb, ha akkor használod webkamerát, ha ismered személyesen a beszélgetőtársad.
8. **Ne informálj túl! Véd meg személyes adataidat**, alakíts ki egy privát szférát magadnak az összes online profilodban. **Használd a biztonsági beállításokat!** Van néhány dolog, amit **ne lásson senki**, még a barátaid sem, pl. születési hely és idő, anyukád neve, lakcímed, nyaralásod dátuma, tartózkodási helyed, kompromittáló fotók, telefonszámod stb.
9. Amit az életben nem teszel, azt **ne csináld online se!** Online könnyebb kapcsolatokat építeni és olyan dolgokat megosztani másokkal, amiket személyesen már nem mondanál el. Vagyis csak olyat mondj vagy tegyél az interneten keresztül, amit személyesen is vállalnál!
10. **Ne add ki a jelszavadat!** A profilod mindenhol és minden esetben te vagy. Fontos, hogy azon senki se módosíthatson, a **nevedben senki ne chateljen**. A jelszó egy intim, bensőséges szférát védelmez másoktól.

11. Alaposan gondold át, hogy milyen képeket és videókat teszel fel magadról, vagy engeded meg, hogy nyilvánosságra hozzanak rólad. Ha feltöltesz egy fényképet vagy videót, azt bárki letöltheti, megváltoztathatja, továbbküldheti, közzéteheti az interneten.

12. Spam-nek és junk e-maileknek ne dőlj be! Ne válaszolj rájuk, és ne küldd tovább őket! Ne nyisd meg az ismeretlenektől kapott e-maileket! Nem tudhatod, hogy mit tartalmaznak, pl. vírust, vagy illegális tartalmakat.

13. A NAV, a közüzemi szolgáltatók és a pénzügyintézetek e-mailben nem kérnek személyes, bankkártya és bankszámla adatokat.

14. SOSEM KÉSŐ ELMONDANI, HA VALAMI SÉRELEM ÉRT, HA VALAKI BÁNTOTT AZ INTERNETEN. MINDIG VAN SEGÍTSÉG!

AJÁNLOTT HONLAPOK:

1. www.saferinternet.hu

Információk a témáról és kapcsolódó eseményekről. Üzemel: forródrót (hotline) és segélyvonal (helpline), e-mailes és chat-konzultáció gyerekeknek és fiataloknak, akik káros, veszélyes tartalmakkal vagy zaklatással találkoztak az interneten.

2. www.kek-vonal.hu

Probléma esetén szakemberek (pl. jogász, pszichológus, szociális szakemberek) segítenek megtalálni a megoldást, telefonon és interneten keresztül is.

3. www.nmhh.hu/internethotline/

Netezz biztonságosan!

Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság
Bűnügyi Osztály Bűnmegelőzési Alosztály